

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 27.7.2017
C(2017) 5402 final

κ. Αναστάσιο ΚΟΥΡΑΚΗ
Πρόεδρο
της Ειδικής Διαρκούς Επιτροπής
Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
Βουλή των Ελλήνων
Λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας 11
GR – 10021 ΑΘΗΝΑ

κοιν. κ. Νίκο ΒΟΥΤΣΗ
Πρόεδρο της
Βουλής των Ελλήνων
Λεωφόρος Βασιλίσσης Σοφίας 11
GR – 10021 ΑΘΗΝΑ

Αξιότιμε κ. Πρόεδρε,

Η Επιτροπή επιθυμεί να ευχαριστήσει τη Βουλή των Ελλήνων για την αιτιολογημένη γνώμη επί της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον ορισμό, την παρουσίαση και την επισήμανση των αλκοολούχων ποτών, τη χρήση των ονομασιών των αλκοολούχων ποτών στην παρουσίαση και επισήμανση άλλων τροφίμων, καθώς και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για τα αλκοολούχα ποτά (COM(2016) 750 final).

Η πρόταση αποσκοπεί στην ευθυγράμμιση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008¹ με τις διατάξεις της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, ως εκ τούτου, αποτελεί μέρος της διαδικασίας προσαρμογής του «κεκτημένου» της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο νέο νομοθετικό πλαίσιο που ορίζει η Συνθήκη.

Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα αλκοολούχα ποτά εξασφαλίζει την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων στην ενιαία αγορά με την καθιέρωση ορισμών προϊόντων, κανόνων επισήμανσης και διατάξεων που σχετίζονται με την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για τα αλκοολούχα ποτά. Η πρόταση δεν επιδιώκει να επιφέρει αλλαγές στο σημείο αυτό.

Εκτός από την ευθυγράμμιση του κανονισμού με τις διατάξεις της Συνθήκης, η πρόταση εισάγει μόνο ήσσονος σημασίας τεχνικές τροποποιήσεις, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 110/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008, σχετικά με τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1576/89 του Συμβουλίου, ΕΕ L 39 της 13.2.2008, σ. 16-54.

αδυναμίες όσον αφορά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008 και να καταστεί η νομοθεσία σύμφωνη με τις νέες νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι μεταβολές ως προς τη διάρθρωση και τη διατύπωση εισήχθησαν με στόχο την απλούστευση των κανονισμών και τη βελτίωση της αναγνωσιμότητάς τους, σύμφωνα με το θεματολόγιο για τη βελτίωση της νομοθεσίας της Επιτροπής. Επιπλέον, η πρόταση αντικαθιστά τις ισχύουσες διαδικασίες για τη διαχείριση των γεωγραφικών ενδείξεων στον τομέα των αλκοολούχων ποτών με νέες διαδικασίες που έχουν βασιστεί στις λεπτομερέστερες και πλέον δοκιμασμένες διαδικασίες για τα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.

Η Επιτροπή λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις ανησυχίες που εξέφρασε η Βουλή των Ελλήνων στη γνωμοδότησή της που τέθηκε στη διάθεση των αντιπροσώπων της Επιτροπής στις εν εξελίξει διαπραγματεύσεις με τους συννομοθέτες και η οποία θα ληφθεί υπόψη στις εν λόγω συζητήσεις.

Όσον αφορά τον σεβασμό της αρχής της αναλογικότητας, η Επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ότι η πρόταση αυτή συνιστά εναρμόνιση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008 με τη Συνθήκη. Συνεπώς, διατηρεί τους ίδιους ουσιαστικούς κανόνες που εξασφαλίζουν στο ισχύον πλαίσιο την ελεύθερη κυκλοφορία των αλκοολούχων ποτών στην ενιαία αγορά, υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών, την επίτευξη διαφάνειας της αγοράς και θεμιτού ανταγωνισμού μεταξύ των παραγωγών, καθώς και τη διαφύλαξη της εξαιρετικής φήμης που έχουν αποκτήσει τα αλκοολούχα ποτά της Ένωσης, τόσο στην Ένωση όσο και στην παγκόσμια αγορά. Οι κανόνες αυτοί προβλέπουν ορισμούς των προϊόντων, κανόνες επισήμανσης και διατάξεις που σχετίζονται με την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για τα αλκοολούχα ποτά. Οι ως άνω κανόνες οδηγούν, ασφαλώς, σε υψηλό επίπεδο εναρμόνισης, το οποίο η Επιτροπή διατήρησε στην πρότασή της, θεωρώντας ότι, χωρίς τους κανόνες αυτούς, δεν θα ήταν δυνατόν να διασφαλιστούν οι καίριας σημασίας διακυβευόμενοι στόχοι. Επιπλέον, η Επιτροπή εκτιμά ότι, διατηρώντας το τρέχον επίπεδο εναρμόνισης, οι στόχοι αυτοί υλοποιήθηκαν κατά τον πλέον αποτελεσματικό και ικανοποιητικό τρόπο, ενώ ταυτόχρονα αφέθηκε το μεγαλύτερο δυνατό περιθώριο για τη λήψη αποφάσεων σε εθνικό επίπεδο.

Πράγματι, ο ρόλος των κρατών μελών σε αυτό το εναρμονισμένο πλαίσιο παραμένει καθοριστικός. Τα κράτη μέλη είναι αρμόδια για την ενιαία εφαρμογή των κανόνων για τα αλκοολούχα ποτά, για την καθιέρωση και εφαρμογή διαδικαστικών κανόνων σχετικά με την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων, για την έγκριση των αναγκαίων μέτρων ώστε να εξασφαλίζεται η διενέργεια των απαιτούμενων ελέγχων και επαληθεύσεων και για την αναγκαία ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών με στόχο την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού.

Οι εξουσίες της Επιτροπής που περιέχονται στην πρόταση δεν αποτυπώνουν τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008. Αναδιατυπώθηκαν πλήρως, σύμφωνα με τα άρθρα 290 και 291 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Ως εκ τούτου, οι εξουσίες αυτές διαχωρίζονται σε κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές και, επιπλέον, καθορίζονται με ακρίβεια.

Συγκεκριμένα, το άρθρο 290 της ΣΛΕΕ ορίζει ότι με μια κατ' εξουσιοδότηση πράξη μπορεί να ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης μη νομοθετικών πράξεων γενικής ισχύος που συμπληρώνουν και τροποποιούν ορισμένα μη ουσιώδη στοιχεία της νομοθετικής πράξης. Επιπλέον, η κοινή αντίληψη μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής σχετικά με τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις προβλέπει ορισμένα κριτήρια που

ισχύουν για τις κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, που απαιτούν, για παράδειγμα, οι στόχοι, το περιεχόμενο, η έκταση και η διάρκεια της εξουσιοδότησης να ορίζονται ρητά σε κάθε νομοθετική πράξη. Οι κατ' εξουσιοδότηση εξουσίες στην παρούσα πρόταση τηρούν τα ως άνω κριτήρια, εξασφαλίζοντας μεγαλύτερη ακρίβεια.

Έτσι, η τρέχουσα ευρεία εξουσία τροποποίησης των παραρτημάτων του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008 μέσω κανονιστικής διαδικασίας με έλεγχο, για παράδειγμα, έχει μετατραπεί στο άρθρο 5 της πρότασης, όπου μια λεπτομερής διάταξη καθορίζει με ακρίβεια την εξουσία της Επιτροπής να εισάγει ορισμένες τροποποιήσεις στα παραρτήματα της νομοθετικής πράξης, υπό ειδικές προϋποθέσεις.

Ο ίδιος αυστηρός καθορισμός των εξουσιών τηρείται και στα λοιπά κεφάλαια της πρότασης. Για παράδειγμα, όσον αφορά την επισήμανση, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, οι εξουσίες της Επιτροπής θα εκτείνονταν σε όλα τα αναγκαία μέτρα, που εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία, για τη διασφάλιση της ενιαίας εφαρμογής του κανονισμού, αλλά στην παρούσα πρόταση, οι εξουσίες της Επιτροπής έχουν διαχωριστεί σε κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικές εξουσίες. Ειδικότερα, το άρθρο 16 ορίζει επακριβώς τις κατ' εξουσιοδότηση εξουσίες της Επιτροπής στον εν λόγω τομέα, καθώς και τους όρους στους οποίους υπόκεινται.

Όσον αφορά το κεφάλαιο που αφορά τις γεωγραφικές ενδείξεις, θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι οι εξουσιοδοτήσεις όσον αφορά τους διαδικαστικούς κανόνες αντανακλούν εκείνες του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012².

Η Επιτροπή θεωρεί ότι, οι κατ' εξουσιοδότηση εξουσίες που προβλέπονται στην πρότασή της, πέραν του ότι δεν επηρεάζουν τα ουσιώδη στοιχεία της νομοθετικής πράξης, ανταποκρίνονται στον τεχνικό χαρακτήρα του αντικειμένου της. Ο τεχνικός χαρακτήρας του αντικειμένου των κατ' εξουσιοδότηση εξουσιών αποτελεί αντικείμενο ομάδας εμπειρογνομόνων και επιτρέπει την έγκαιρη αντίδραση της Ένωσης, που απαιτείται, για παράδειγμα, σε περίπτωση νέων εξελίξεων στα διεθνή πρότυπα, στις απαιτήσεις των καταναλωτών ή ως προς την καινοτομία των προϊόντων, έτσι ώστε να καθορίζονται γρήγορα ενιαίες τεχνικές προδιαγραφές για τα νέα προϊόντα. Κατ' αυτόν τον τρόπο, οι κατ' εξουσιοδότηση εξουσίες είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας και της εξαιρετικής φήμης των αλκοολούχων ποτών που παράγονται στην Ένωση και για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου πληροφόρησης και προστασίας των καταναλωτών.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι προτεινόμενες κατ' εξουσιοδότηση εξουσίες είναι σύμφωνες με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και προστατεύουν τον τομέα, καθώς και τους καταναλωτές.

Ως απάντηση στις περισσότερες τεχνικές παρατηρήσεις που περιέχονται στη γνωμοδότηση, η Επιτροπή επιθυμεί να παραπέμψει τη Βουλή των Ελλήνων στο συνημμένο παράρτημα. Οι παρατηρήσεις που διατυπώνονται παραπάνω αλλά και στο παράρτημα, βασίζονται στην αρχική πρόταση που υπέβαλε η Επιτροπή, η οποία βρίσκεται επί του παρόντος στη νομοθετική διαδικασία στην οποία συμμετέχει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 1-29.

Η Επιτροπή ελπίζει ότι οι διευκρινίσεις που παρέχονται στην παρούσα απάντηση, ανταποκρίνονται στα ζητήματα που έθεσε η Βουλή των Ελλήνων και προσβλέπει στη συνέχιση του πολιτικού μας διαλόγου στο μέλλον.

Julian KING
Μέλος της Επιτροπής

Παράρτημα

Η Επιτροπή εξέτασε προσεκτικά τα ζητήματα που έθεσε η Βουλή των Ελλήνων στη γνωμοδότησή της και είναι στην ευχάριστη θέση να διατυπώσει τις ακόλουθες διευκρινίσεις:

1. Σχετικά με την παρατήρηση ότι η πρόταση παραβλέπει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των αλκοολούχων ποτών, σε σχέση με διάφορα γεωργικά προϊόντα, κάτι που επίσης αναγνωρίζεται μέσω της μακροχρόνιας εξαίρεσης των γεωγραφικών επωνυμιών των αλκοολούχων ποτών από τις οριζόντιες διατάξεις, η Επιτροπή θα ήθελε να τονίσει ότι θεωρεί πως οι γεωγραφικές ενδείξεις αποτελούν χρήσιμα μέσα που επιτρέπουν στους παραγωγούς να προστατεύουν τον μοναδικό χαρακτήρα των ονομασιών των προϊόντων από απομιμήσεις. Ο τομέας των αλκοολούχων ποτών αποτελεί στρατηγικό τομέα για τις γεωγραφικές ενδείξεις. Η πρόταση διατηρεί όλους τους ουσιώδεις κανόνες και τις ιδιαιτερότητες των γεωγραφικών ενδείξεων όσον αφορά τα αλκοολούχα ποτά. Μόνον οι διαδικασίες καταχώρισης, τροποποίησης, ακύρωσης και ένστασης προβλέπεται να αλλάξουν. Οι ως άνω διαδικασίες κατέστησαν περισσότερο διαφανείς, λιγότερο επαχθείς και πιο συνεπείς προς τους κανόνες διανοητικής ιδιοκτησίας και τις διαδικασίες που συνδέονται με τις γεωγραφικές ενδείξεις που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και είναι αποδεκτές διεθνώς. Η συνέπεια προς τους κανόνες διανοητικής ιδιοκτησίας έχει ιδιαίτερη σημασία για τις διεθνείς διαπραγματεύσεις.

2. Σχετικά με την παρατήρηση ότι οι διατάξεις του άρθρου 34 παράγραφος 2, σχετικά με την ακύρωση των προστατευόμενων γεωγραφικών ενδείξεων βάσει του κανονισμού 110/2008 με εκτελεστικές πράξεις και με πρωτοβουλία της Επιτροπής δημιουργεί θέμα ασφάλειας δικαίου, ενώ ανατρέπει το υφιστάμενο καθεστώς και τη δήλωση ότι η πρωτοβουλία ακύρωσης της προστασίας αναγνωρισμένων γεωγραφικών ενδείξεων θα πρέπει να παραμείνει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, η Επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει το γεγονός ότι, όσον αφορά την προστασία των υφιστάμενων γεωγραφικών ενδείξεων, το άρθρο 34 της πρότασης προβλέπει ότι οι γεωγραφικές ενδείξεις των αλκοολούχων ποτών που προστατεύονται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008 θα προστατεύονται αυτόματα ως γεωγραφικές ενδείξεις βάσει του νέου κανονισμού. Το ίδιο άρθρο παρέχει επίσης στην Επιτροπή την εξουσία να αποφασίσει την ακύρωση, με δική της πρωτοβουλία και για χρονικό διάστημα έως και δύο ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού, της προστασίας των υφιστάμενων γεωγραφικών ενδείξεων εφόσον δεν ανταποκρίνονται στον ορισμό της γεωγραφικής ένδειξης του αλκοολούχου ποτού. Αυτή είναι η λογική κατάληξη της διαδικασίας σχετικά με τις υφιστάμενες γεωγραφικές ενδείξεις για τα αλκοολούχα ποτά, όπως προβλέπεται στο άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008. Επί του παρόντος, η εξουσία για την ακύρωση της προστασίας υφιστάμενης γεωγραφικής ένδειξης, σε περίπτωση που δεν ανταποκρίνεται στον ορισμό της γεωγραφικής ένδειξης του αλκοολούχου ποτού, προβλέπεται στο άρθρο 9 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 716/2013³ της Επιτροπής, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008. Η ισχύουσα διάταξη του άρθρου 9 δεν προβλέπει καταληκτική ημερομηνία και, ως εκ τούτου, η τροποποίηση που προτείνεται, για τη

³ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 716/2013 της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 2013, για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών, ΕΕ L 201 της 26.7.2013, σ. 21.

λήξη ισχύος της εν λόγω εξουσιοδότησης μετά από δύο έτη, θα αυξήσει την ασφάλεια δικαίου, και όχι το αντίθετο.

3. Η ρητή αναφορά του όρου «φιάλες» στον τεχνικό ορισμό της συσκευασίας αποσκοπεί στην αποσαφήνιση της ερμηνείας της διάταξης σχετικά με την υποχρέωση αιτιολόγησης της συσκευασίας εντός της γεωγραφικής περιοχής. Η εμφιάλωση δεν θεωρείται ότι αποτελεί στάδιο παραγωγής των αλκοολούχων ποτών. Το αλκοολούχο ποτό είναι τελικό προϊόν πριν από την εμφιάλωσή του. Οι τεχνικοί φάκελοι (ή οι προδιαγραφές προϊόντος) μπορεί να ορίζουν ότι η εμφιάλωση ενός αλκοολούχου ποτού με γεωγραφική ένδειξη πραγματοποιείται εντός της γεωγραφικής περιοχής, μόνον εφόσον η υποχρέωση αυτή είναι επαρκώς αιτιολογημένη. Αυτό προβλέπεται ήδη με βάση την ισχύουσα νομοθεσία (άρθρο 10 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 716/2013 της Επιτροπής, της 25ης Ιουλίου 2013, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008). Συγκεκριμένα, στην αιτιολογική σκέψη 6 του ως άνω κανονισμού εξηγείται ότι: «οι περιορισμοί όσον αφορά τη συσκευασία ενός αλκοολούχου ποτού που φέρει γεωγραφική ένδειξη, όπως η υποχρέωση συσκευασίας του αλκοολούχου ποτού σε καθορισμένη γεωγραφική περιοχή αποτελούν περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των αγαθών και της ελευθερίας παροχής υπηρεσιών. Οι εν λόγω περιορισμοί θα πρέπει να επιβληθούν μόνον εάν είναι αναγκαίοι, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας και ικανοί να προστατεύσουν τη φήμη της γεωγραφικής ένδειξης.»

4. Τέλος, όσον αφορά την παρατήρηση ότι οι γεωγραφικές ενδείξεις αποτελούν τμήμα της πολιτιστικής κληρονομιάς του εκάστοτε κράτους μέλους και ως εκ τούτου η διασφάλιση της φήμης και της ποιότητάς τους θα πρέπει να παρέχονται πρωτίστως από το εθνικό και επικουρικά από το ενωσιακό δίκαιο, η Επιτροπή επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι, το καθεστώς προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων για τα αλκοολούχα ποτά με βάση τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αποτέλεσμα συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Τα αντίστοιχα καθήκοντα είναι σαφώς προσδιορισμένα. Επιπλέον, υποβάλλοντας την παρούσα πρόταση, η Επιτροπή αποσκοπεί στην αύξηση των αρμοδιοτήτων των κρατών μελών, δηλαδή στην καλύτερη ευθυγράμμιση των διαδικασιών με την αρχή της επικουρικότητας. Για παράδειγμα, ανατίθενται περισσότερες εξουσίες στα κράτη μέλη όσον αφορά τις τροπολογίες και τις ενστάσεις σε εθνικό επίπεδο. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι αρχές των κρατών μελών έχουν βαθιά γνώση των προϊόντων που παράγονται στην επικράτειά τους. Ωστόσο, η προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων, ως διανοητική ιδιοκτησία, επεκτείνεται στο σύνολο της επικράτειας της Ένωσης. Πρόκειται για ενωσιακό σύστημα που πρέπει να έχει τα ίδια αποτελέσματα, δημιουργώντας τα ίδια δικαιώματα και υποχρεώσεις, σε όλα τα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, οι κανόνες που διέπουν το σύστημα αυτό πρέπει να παρέχονται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.